

పౌరుడు చచ్చిపోయాడు

వి. కె. విశ్వనాథ శర్మ

నా ఇరవై ఒకటో సంవత్సరం పొల్లారా నిండగానే నాకు సంక్రమించిన హక్కు - ఓటు హక్కు - అడల్ట్ ప్రాంచైజ్ :

బిడ్డల కోసం గొడ్డాలా, ఈ హక్కు కోసం నేను తపించేను. అందుక్కారణం - దేశ రాజకీయాలు రోజురోజుకీ ఆధ్వాన్నంగా మారి నాలో అగ్ని జ్వాలలుగా మారటం.

—పదవుల కోసం 'వెబాల' నేవ చేసి, అవి దక్కిన క్షణం నుంచీ స్వార్థబుద్ధులయిన 'శ్వేత వస్త్రధారులు' నా గుండెల్ని పిండటం.

—దేశ శ్రేయస్సుకు పాటు పడవలసిన ప్రజా ప్రతినిధులు వ్యక్తిగత కలహాలతో కర్తవ్యాన్ని కాలదన్నటం.

—అన్నిటిని మించి, ఓటు ముక్కుకున్న విలువ తెలుసుకోక, గుడ్డెద్దు చేలో పడ్డట్టు ముద్రకొట్టి చేతులు దులుపుకునే ఓటరును చూసి నాలో వున్న 'అనయ' భారత పౌరుడు విలవిల్లాడి పోయేడు.

నేను గాక, మా ఇంట్లో పోయిన పది సంవత్సరాల నుంచీ వయోజనులుగా

చెలామణి అవుతున్న అమ్మ నాన్న, అన్నయ్యలిద్దరు—

“మీ రొక్క దద్దమ్మలు, ఏళ్ళురాగానే సరికాదు హక్కులు రాగానే అయి పోలేదు. మీ హక్కుకున్న విలువ ఏ నాడై నా తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించేరా? మీ కేమైనా విచక్షణా జ్ఞానం వుందా? 'ఓటు వేళామంటే వేళాము. ఏదో భోజనం చేశావా అంటే చేశాము' అన్నట్టు. భోజనం చేసేటప్పుడు కూడా ఆలోచిస్తాం—ఏం తినాలి? ఎంత తినాలి? ఏం తినకూడదూ? తినకూడనివి తింటే కలిగే నష్టమేమిటి? అని. 'అలాకాదు! ఆకలి అణిచేందుకు కావాల్సింది తిండి. కష్టకాలంలో 'గడ్డి' తినైనా బతకాలి' అంటే అనొద్దు. కానీ, ఇది ఓటు. పక్షపాతం లేకుండా కులమత విచక్షణ లేకుండా, ఏ ఆకలికి లొంగకుండా స్వతంత్రంగా నిర్ణయంగా రేపు నిన్ను ఏలబోయే 'రాజు'ను ఎన్నుకునేందుకు రాజ్యాంగం యిచ్చిన "దివిట్టీ" అంటూ ప్రతిసారి ఎన్నికలకీ మా వాళ్ళని హెచ్చరిస్తూ వచ్చాను.

కానీ, నాది ఒక రాజకీయ నాయకుడి వుపన్యాసంలా కొట్టి పారేసాను మా

వాళ్ళు చచ్చు వెధవల్ని ఎన్నుకుని చప్పట్లు కొట్టారు. ఆ చచ్చు వెధవలే తర్వాత తర్వాత చెరణాకోళ్ళు యుళి పించి జీవన ప్రమాణపు వెన్నుమీద వాతలు వెడుతుంటే నిస్సహాయంగా పజికిపోయాడు.

వాళ్ళ స్థితి చూసి నాకు నవ్వొచ్చింది జాలేసింది. కోపం లేచింది. ఆవేశం పుట్టింది.

నా పందొమ్మిదో ఏట పుట్టిన ఆ ఆవేశం ఇరవై ఒకటవ ఏటగానీ పుద్భుత రూపం దాల్చలేదు.

ఓటర్ల లిస్టులో నాపేరు ఎక్కిన తర్వాత నా పుట్టిన రోజు పండుగ జరుపుకున్నాను.

'ఇక నాకు తెలుసు. నా దేశ ఏలు బడి ఎవరి చేతుల్లో పెట్టాలో నాకు తెలుసు. నా ఓటు హక్కును నద్వి నియోగ పరుస్తాను. ధృవతారలాటి నేతను ఎన్నుకుని అభివృద్ధి పద్ధులోకి సాగిపోతాను' అనివుప్పొంగిపోయాను.

పాలక వర్గంలో అంతః కలహాల వల్లనే గానీ, ప్రతి పక్షాలన్నీ పటిష్ట మవ్వటం వల్లనే గానీ, నాకు ఓటు హక్కు సంక్రమించటం వల్లనేగానీ ప్రస్తుత ప్రభుత్వం కూలిపోయింది మధ్యంతర ఎన్నికలు వచ్చేసాయి. ఎన్నికల సంరంభం ఆకాశవెత్తున సాగుతోంది.

నేను -చెడపట్టల్లాటి పార్టీల 'మాని ఫెస్టో' లన్నీ చదివేను. అభ్యర్థిత్వ వ్యక్తి గత జీవితం, వ్యక్తిత్వ సామర్థ్యం దాగా చదివేను.

ఎన్నికల ప్రచారాలు ఇవాళ్ళతో సమాప్తం.

రేపు లేదు ఎల్లండే ఎన్నికలు—

X X X

మొన్నటికి ఎల్లండి ఇవాళే-పోలింగు ఇవాళే.

—మా ఇంట్లో వాళ్ళలాగాక, ఏ వాహనం సహాయం లేకుండానే పోలింగు కేంద్రానికి చేరుకున్నాను. ఎక్కువ రద్దీ లేదు.

పూరట్లాడుతూ నా పేరు చెప్పేను. లిస్టుతా ఒకటి నాలుగు సార్లు వెతు కుతూ మధ్య మధ్య నా పేరడుగుతూ అన్నాడక్కడి అధికారి "మాస్టారు మీ పేరిక్కడ లే దే. వేరే వార్డు ల్లో చూడండి"—

కాళ్ళిడ్చుకుంటూ పక్క వార్డు కెళ్ళేను—

నా పేరు లేదు ఇంకోటి ... ఇంకోటి ...

సాయంత్రం దాకా తిరిగి తిరిగి విసిగెత్తి పోయింది. నా ఆసలు వార్డు కొచ్చి అక్కడి అధికారితో పోట్లా డినా లాభం లేకపోయింది.

ఇంటి కెళ్ళి అన్నయ్యలతో విష యంచేప్పేను.

వాళ్ళు నవ్వి అన్నారు—“నీ కన్నా మేమే నయం మా ఓట్లు ఎవరో వేసి పారేశారు. మేం వెళ్ళేసరికి. నీ పేరే ఎత్తేశారన్నమాట.”

అంతే !

నాలో వున్న స్వతంత్ర భారత పౌరుడు చచ్చిపోయాడు.